



**VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ**  
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY



**FAKULTA PODNIKATELSKÁ  
ÚSTAV FINANCÍ**

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT  
INSTITUT OF FINANCES

# **NÁVRH VHODNÉHO POSTUPU PŘI PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ**

PROJECT OF OPTIMAL PROCEDURE OF CHANGING FROM TAX BOOK-KEEPING TO  
FINANCIAL ACCOUNTING

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**  
BACHELOR'S THESIS

**AUTOR PRÁCE**  
AUTHOR

**KATEŘINA BODOROVÁ**

**VEDOUCÍ PRÁCE**  
SUPERVISOR

**ING. MICHAELA BERANOVÁ, PH.D.**

BRNO 2010

# **ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**

**Kateřina Bodorová**

---

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

**Návrh vhodného postupu při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví**

v anglickém jazyce:

**Project of Optimal Procedure of Changing from Tax Book-keeping  
to Financial Accounting**

Pokyny pro vypracování:

Úvod a cíl bakalářské práce

Teoretická východiska prezentace ekonomických informací

Teoretická východiska převodu daňové evidence na účetnictví

Řešení převodu daňové evidence na účetnictví v konkrétním podnikatelském subjektu

Daňový dopad převodu daňové evidence na účetnictví u konkrétního podnikatelského subjektu

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

---

Podle § 60 zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) v platném znění, je tato práce "Školním dílem". Využití této práce se řídí právním režimem autorského zákona. Citace povoluje Fakulta podnikatelská Vysokého učení technického v Brně. Podmínkou externího využití této práce je uzavření "Licenční smlouvy" dle autorského zákona.

Seznam odborné literatury:

DUŠEK, J. Převod daňové evidence na vedení účetnictví. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2387-7

FIŠEROVÁ, E. a kol. Abeceda účetnictví pro podnikatele. Olomouc: ANAG, 2009. isbn 978-80-7263-522-1

KOVANICOVÁ, D. Abeceda účetních znalostí pro každého. Praha: Bova Polygon, 2008. ISBN 80-7273-130-0

PILAŘOVÁ, I. Účetní a daňové problémy právnických osob v praxi 2009. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2999-2

SEDLÁKOVÁ, E. Daňové a nedaňové výdaje 2009. Praha: VOX, 2009. ISBN 978-80-7365-315-6

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Michaela Beranová, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/10.



Ing. Pavel Svirák, Dr.  
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA  
Děkanka

V Brně, dne 7.2.2010

## **Abstrakt**

Bakalářská práce se zabývá problematikou převodu daňové evidence na vedení účetnictví. V první části je popsán teoretický základ převodu, popis jednotlivých fází a možnosti daňové optimalizace. V druhé části je zpracován návrh vhodného postupu převodu daňové evidence na vedení účetnictví podnikatelskému subjektu včetně zhodnocení daňového dopadu převodu.

## **Abstract**

Bachelor's thesis deals with a procedure of transfer from tax book-keeping to financial accounting. In the first part there is described the theoretic background of the procedure, the particular phases and the options for tax optimization. In the second part is elaborated the optimal procedure of the transfer from tax book-keeping to financial accounting for the entrepreneurial entity including the tax impact evaluation of the transfer.

## **Klíčová slova**

Daňová evidence, účetnictví, daň z příjmů, daňový dopad, zákon o daních z příjmů.

## **Key words**

Tax book-keeping, financial accounting, income tax, tax impact, income tax law.

### **Bibliografická citace**

BODOROVÁ, K. *Návrh vhodného postupu při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 60 s.  
Vedoucí bakalářské práce Ing. Michaela Beranová, Ph.D.

### **Čestné prohlášení**

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 31. května 2010

.....  
Podpis

## **Poděkování**

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Michaele Beranové, Ph.D. za ochotu, cenné rady a odborné vedení při zpracování této bakalářské práce.

# **OBSAH**

|                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------|----|
| ÚVOD.....                                                                 | 9  |
| 1 DAŇOVÁ EVIDENCE A ÚČETNICTVÍ .....                                      | 10 |
| 1.1 Daňová evidence .....                                                 | 10 |
| 1.2 Účetnictví.....                                                       | 13 |
| 2 PŘEVOD DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ.....                               | 17 |
| 2.1 Důvody převodu daňové evidence na účetnictví .....                    | 17 |
| 2.1.1 Dobrovolný převod daňové evidence na účetnictví .....               | 17 |
| 2.1.2 Povinný převod daňové evidence na účetnictví.....                   | 18 |
| 2.2 Vliv převodu daňové evidence na účetnictví na daň z příjmů .....      | 19 |
| 2.2.1 Uplatnění daňových výdajů procentem z dosažených příjmů .....       | 20 |
| 3 POSTUP PŘEVODU DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ .....                      | 26 |
| 3.1 Účtový rozvrh .....                                                   | 26 |
| 3.2 Převodový můstek .....                                                | 27 |
| 3.3 Účet individuálního podnikatele .....                                 | 28 |
| 3.4 Haléřové zúčtování.....                                               | 29 |
| 3.5 Převod z daňové evidence na vedení účetnictví během roku .....        | 29 |
| 3.6 Časové rozlišení nákladů a výnosů .....                               | 31 |
| 3.7 Vliv DPH na převod daňové evidence na vedení účetnictví .....         | 32 |
| 4 ŘEŠENÍ PŘEVODU DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ .....                      | 33 |
| 4.1 Přípravná fáze převodu daňové evidence na účetnictví .....            | 34 |
| 4.2 Vyčíslení inventarizačních zůstatků majetku a závazků .....           | 35 |
| 4.3 Sestavení účtového rozvrhu pro podnikatele .....                      | 39 |
| 4.4 Účet individuálního podnikatele .....                                 | 40 |
| 4.5 Sestavení převodového můstku.....                                     | 41 |
| 5 VYČÍSLENÍ DAŇOVÉHO DOPADU PŘEVODU DAŇOVÉ EVIDENCE NA<br>ÚČETNICTVÍ..... | 43 |
| 5.1 Rozložení pohledávek do více let .....                                | 44 |
| 5.2 Uplatnění paušálních výdajů.....                                      | 45 |
| ZÁVĚR.....                                                                | 49 |
| LITERATURA.....                                                           | 51 |
| SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK .....                                            | 53 |
| SEZNAM TABULEK.....                                                       | 54 |
| SEZNAM SCHÉMAT.....                                                       | 55 |

## ÚVOD

K 1. 1. 2004 bylo zrušeno jednoduché účetnictví, které bylo nahrazeno daňovou evidencí. Podnikatelé, kteří splňují zákonem předepsané podmínky, nemusí vést účetnictví, je pro ně dostačující daňová evidence. Ta svým obsahem nahrazuje jednoduché účetnictví, které bylo možné vést do konce roku 2003. Během provozování ekonomické činnosti však může podnikatelům vedoucím daňovou evidenci nastat povinnost přejít na vedení účetnictví. Pro tuto variantu, se lze také rozhodnout dobrovolně. Převod z daňové evidence na vedení účetnictví s sebou přináší technické a evidenční komplikace a také vyšší finanční náklady.

Cílem mé bakalářské práce je navrhnout vhodný postup převodu daňové evidence na účetnictví podnikateli, který požaduje tento převod k 1. 1. 2010, a tím mu ušetřit nejen nadbytečné náklady, čas, ale i riziko sankcí z případného nesprávného postupu.

Velmi důležitým aspektem převodu daňové evidence na vedení účetnictví je daňový dopad. Je nutné věnovat pozornost této problematice, aby účetní jednotce nevznikla příliš vysoká daňová povinnost a na straně druhé, aby byly dodrženy zákony.

Práce se dělí na dvě části. První, teoretická část, se bude zabývat právní úpravou převodu a teoretickým postupem, jak převod správně provést. Budou zde rozebrány taktéž jednotlivé možnosti daňové optimalizace.

V druhé části bakalářské práce bude vypracováno optimální řešení převodu daňové evidence na vedení účetnictví u konkrétního podnikatele včetně vyhodnocení vhodné varianty optimalizace daňového dopadu.

# 1 DAŇOVÁ EVIDENCE A ÚČETNICTVÍ

Daňovou evidenci je možno vést od 1. 1. 2004. K tomuto dni bylo zrušeno jednoduché účetnictví a daňová evidence jej v podstatě nahradila. Účetní jednotky jsou již povinny vést pouze účetnictví, dříve podvojně, a podnikatelé, kteří nejsou účetními jednotkami a tuto povinnost ze zákona nemají, si mohou vybrat mezi vedením účetnictví a daňovou evidencí.

## 1.1 Daňová evidence

Cílem daňové evidence je vedení potřebných záznamů k zjištění základu daně z příjmů. Právní úprava se nachází v § 7b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění (dále jen zákon o daních z příjmů).

Daňovou evidenci mohou vést podnikatelé, fyzické osoby, kteří nejsou povinni vést účetnictví. Osoby, které jsou povinny vést účetnictví, jsou vymezeny dále v kapitole 1.2 na str. 13.

Fyzické osoby podnikající a mající příjmy dle § 7 zákona o daních z příjmů však mohou uplatňovat výdaje paušální částkou, nerozhodnou-li se tak, jsou povinny vést daňovou evidenci. (1)

### *Vymezení daňové evidence zákonem o daních z příjmů (§ 7b, odst. 1)*

Daňová evidence zajišťuje zjištění základu daně z příjmů a obsahuje údaje o

- a) příjmech a výdajích, v členění potřebném pro zjištění základu daně,
- b) majetku a závazcích. (16)

Forma, v jaké mají být příjmy, výdaje, majetek a závazky členěny, přesně předepsána není. K majetku je v zákonu uvedeno, že pro obsahové vymezení jeho složek se použijí právní předpisy o účetnictví.

## ***Evidence příjmů a výdajů***

Na trhu je dostupných mnoho softwarových programů vhodných pro vedení daňové evidence. Ne každý si je ale ochoten takový software pořizovat, a to ať už z finančních důvodů, nebo obav, zda bude schopen sám program správně používat.

Daňovou evidenci lze vést i ručně nebo v tabulkovém procesoru. Je však nutné dbát na přehlednost a správnost členění záznamů, neboť tyto podklady slouží pro výpočet daně z příjmů a mohou být podrobeny kontrole správcem daně.

Pokud se podnikatel rozhodne vést daňovou evidenci bez účetního softwaru, je nutné přizpůsobit formu vedení záznamů dle toho, zda je plátcem DPH, či ne.

Podnikající fyzická osoba se může stát plátcem DPH dobrovolně, anebo má tuto povinnost ze zákona, jestliže se vyskytne alespoň jeden ze zákonem stanovených důvodů k registraci. (2)

Důvody k registraci k DPH:

1. překročení hranice obratu 1 milion Kč za dvanáct po sobě jdoucích kalendářních měsíců,
2. nákup zboží u dodavatele z jiného státu EU, jestliže hodnota tohoto zboží přesáhne v běžném kalendářním roce částku 326 000 Kč,
3. příjem služeb od osoby registrované k dani v jiném členském státě EU, která má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu v tuzemsku,
4. příjem služeb od zahraniční osoby povinné k dani. (12)

K 1. 1. 2009 došlo ke změně definice obratu v zákonu č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění (dále jen zákon o DPH), kde je obrat definován v § 6, odst. 2 takto:

Obratem se pro účely tohoto zákona rozumí souhrn úplat bez daně, včetně dotace k ceně, které osobě povinné k dani náleží za uskutečnění plnění, kterými jsou dodání

zboží, převod nemovitosti a poskytnutí služby, s místem plnění v tuzemsku, jde-li o úplaty za

- a) zdanitelná plnění,
- b) plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, nebo
- c) plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně podle § 54 až 56, jestliže nejsou doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně.

Do obratu se nezahrnuje úplata z prodeje hmotného majetku a odpisovaného nehmotného majetku nebo pozemků, které jsou dlouhodobým hmotným majetkem, o kterých osoba povinná k dani účtuje nebo o kterých vede evidenci. (14)

Obrat se stanovuje stejným vymezeným způsobem bez ohledu na to, zda jde o podnikatelský subjekt, který vede účetnictví, nebo o subjekt, který vede daňovou evidenci.

**Tabulka 1: Daňová evidence příjmů a výdajů u neplátce DPH**

| Text          | Finanční prostředky |          | Příjmy    |          | Výdaje   |          |
|---------------|---------------------|----------|-----------|----------|----------|----------|
|               | Příjmy              | Výdaje   | Daňové    | Nedaňové | Daňové   | Nedaňové |
| <b>Nákup</b>  |                     | 1 570 Kč |           |          | 1 570 Kč |          |
| <b>Prodej</b> | 21 340 Kč           |          | 21 340 Kč |          |          |          |

Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (11)

Plátce DPH musí navíc u příjmů a výdajů přidat do tabulky položku DPH.

**Tabulka 2: Daňová evidence příjmů a výdajů u plátce DPH**

| Text          | Finanční prostředky |          | Příjmy    |          |          | Výdaje   |        |          |
|---------------|---------------------|----------|-----------|----------|----------|----------|--------|----------|
|               | Příjmy              | Výdaje   | Daňové    | DPH      | Nedaňové | Daňové   | DPH    | Nedaňové |
| <b>Nákup</b>  |                     | 1 200 Kč |           |          |          | 1 000 Kč | 200 Kč |          |
| <b>Prodej</b> | 14 400 Kč           |          | 12 000 Kč | 2 400 Kč |          |          |        |          |

Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (11)

Pro zjištění výše daňové povinnosti k dani z přidané hodnoty je výše uvedená tabulka nedostačující. Je vhodné proto vést navíc evidenci, která se člení na přijatá a uskutečněná zdanitelná plnění, neboť z hlediska zákona o dani z přidané hodnoty není rozhodující datum platby, ale datum zdanitelného plnění.

### ***Evidence závazků a pohledávek***

Závazky a pohledávky jsou právními vztahy, v nichž dochází k plnění od dlužníka věřiteli. Nejčastěji se jedná o faktury, jsou zde však i další formy těchto vztahů vzniklé např. ze smluv, způsobením škody, atp. Podrobně jsou tyto vztahy vymezeny v Občanském zákoníku v § 488 a násl. Z hlediska daňové evidence se tyto pohledávky a závazky evidují, a to ode dne vystavení (popř. obdržení) příslušného dokladu. Tento vztah zaniká plným uhrazením, pokud se obě strany nedohodnou jinak. Jestliže dochází k úplné úhradě v hotovosti v okamžiku např. dodání zboží nebo poskytnutí služby, pak pohledávka, resp. závazek nevzniká.

Vedení evidence závazků je ze zákona povinné, doporučuje se však vést i evidenci pohledávek.

Evidence závazků obsahuje informace o veškerých závazcích podnikatele z obchodních vztahů, přijatých záloh, půjček a úvěrů. Možná forma vedení evidence závazků je uvedena v příloze 1 této bakalářské práce.

Evidence pohledávek je důležitá z hlediska obsahového, protože poskytuje přehled o jejich výši, datu splatnosti a inkasu (případně době prodlení). U plátce DPH je nutné vést členění s ohledem na daň z přidané hodnoty. (10)

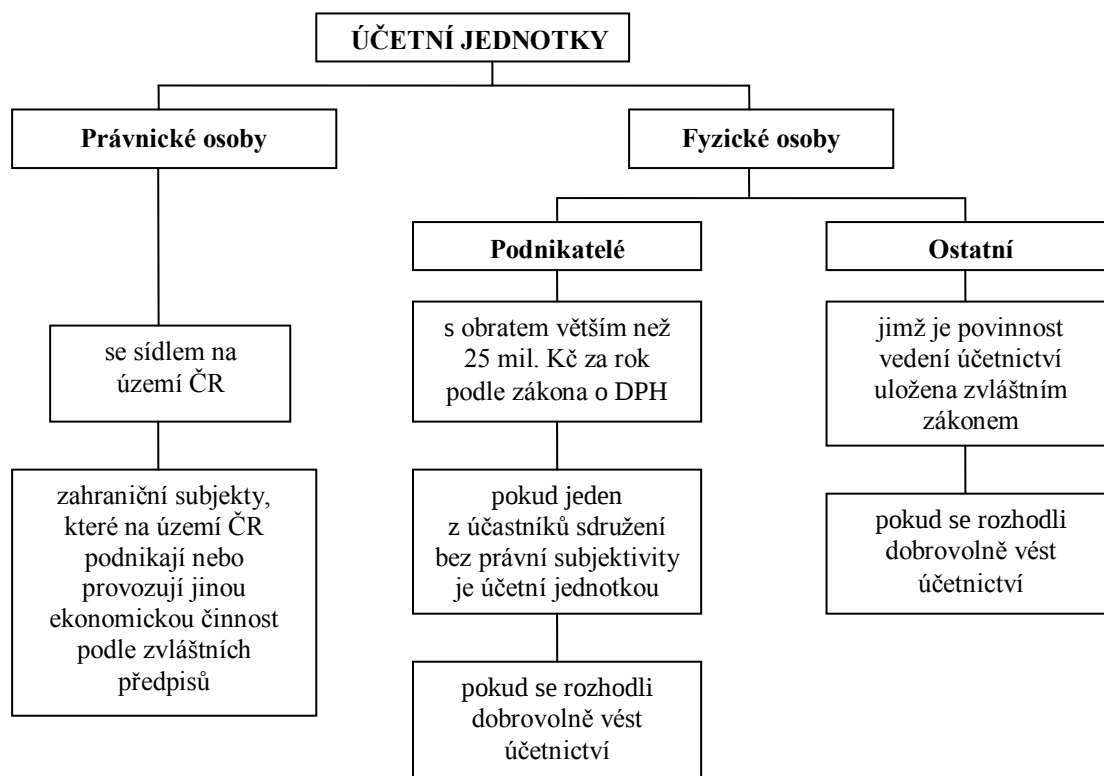
## **1.2 Účetnictví**

Do konce roku 2003 existovalo účetnictví ve dvou formách, jednoduché a podvojně. Od 1. 1. 2004 bylo jednoduché účetnictví nahrazeno daňovou evidencí a zůstalo pouze podvojně účetnictví, které už se nazývá jen účetnictví.

Účetnictví je upraveno zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění (dále jen zákon o účetnictví). Tento zákon prošel mnoha novelami, z nichž poslední vešla v platnost v roce 2010.

Veškeré účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví. Vymezení účetních jednotek lze shrnout, jak je uvedeno v následujícím schématu.

**Schéma 1: Vymezení účetních jednotek**



Zdroj: Sedláček, 2008; s. 9

Účetnictví lze vést v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Při vedení účetnictví v plném rozsahu je dána povinnost vést čtyři účetní knihy:

- deník,
- hlavní knihu,
- knihu analytické evidence,
- knihu podrozvahových účtů.

Při vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu se tato povinnost zužuje jen na deník a hlavní knihu.

Při vedení ve zjednodušeném rozsahu se použijí pro účtování pouze účetní skupiny, nikoliv konkrétní účty. Lze také spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize. Další zjednodušení jsou uvedena v § 13a, odst. 1 zákona o účetnictví.

Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu mohou podle zákona o účetnictví vést:

- občanská sdružení, jejich organizační jednotky, které mají právní subjektivitu, církve a náboženské společnosti nebo církevní instituce, které jsou právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností, obecně prospěšné společnosti, honební společenstva, nadační fondy a společenství vlastníků jednotek,
- bytová družstva, která nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, a družstva, která jsou založena výhradně za účelem zajišťování hospodářských, sociálních anebo jiných potřeb svých členů,
- příspěvkové organizace, u nichž o tom rozhodne jejich zřizovatel,
- ostatní účetní jednotky, o nichž to stanoví zvláštní zákon. (15)

Dále mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu také:

- fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- ostatní fyzické osoby s obratem vyšším než 25 mil. Kč za kalendářní rok,
- fyzické osoby vedoucí účetnictví na základě svého rozhodnutí,
- fyzické osoby, které jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity, pokud alespoň jeden z účastníků sdružení vede účetnictví.

Na účetní jednotky, jež mají povinnost auditu, se možnost vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu nevztahuje.

Účetní jednotky jsou povinny zahájit vedení účetnictví ode dne:

- a) vzniku až do dne svého zániku, jedná-li se o právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky a organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu,
- b) zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti na území České republiky, jedná-li se o zahraniční osoby, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- c) zápisu do obchodního rejstříku až do dne výmazu z obchodního rejstříku, jedná-li se o fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- d) od prvního dne účetního období následujícího po kalendářním roce, ve kterém se staly účetní jednotkou, až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být účetní jednotkou,
- e) od prvního dne v účetním období následujícím po období, ve kterém se rozhodly vést účetnictví, nerozhodnou-li se vést účetnictví již ode dne zahájení podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, až do dne ukončení uvedených činností nebo do posledního dne účetního období, ve kterém se rozhodly vedení účetnictví ukončit,
- f) od prvního dne v účetním období následujícím po období, ve kterém se fyzické osoby staly účastníky sdružení, nebo se některý z účastníků sdružení stal účetní jednotkou, a to až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být účastníky sdružení,
- g) zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti, pokud nestanoví zvláštní zákon jinak a nevznikla-li jim povinnost vést účetnictví z důvodu zápisu do obchodního rejstříku nebo z důvodu účasti ve sdružení bez právní subjektivity, pokud alespoň jeden z účastníků tohoto sdružení vede účetnictví.

Účetní jednotky mohou ukončit vedení účetnictví nejdříve po uplynutí pěti po sobě jdoucích účetních období, ve kterých vedly účetnictví, s výjimkou ukončení činnosti. Toto ustanovení se nevztahuje na právnické osoby se sídlem na zemi ČR, organizační složky státu a zahraniční osoby, pokud na území ČR podnikají. (15)

## **2 PŘEVOD DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ**

Od roku 2004 je právní úprava převodu daňové evidence na vedení účetnictví oddělena z hlediska účetního a daňového.

Účetní převod daňové evidence na účetnictví pro podnikatele je upraven vyhláškou č. 472/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 472/2003 Sb.). Úprava se konkrétně nachází v § 61b a Čl. II, Ustanovení přechodná, bod 3.

Tato úprava se zabývá zjištěním stavu jednotlivých složek majetku a závazků, stanovením odpisových plánů, vypořádáním rozdílů počátečních zůstatků účtů aktiv a pasiv a výdaji u finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku.

Podrobněji je toto téma rozebráno v kapitole 3 na str. 26.

Z hlediska daně z příjmů fyzických osob se právní úprava nachází v příloze č. 3 k zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Příloha stanovuje jak správně upravit základ daně.

### **2.1 Důvody převodu daňové evidence na účetnictví**

Důvody převodu mohou být různé, určité případy stanovuje zákon o účetnictví a obchodní zákoník, v ostatních případech se může podnikatel rozhodnout dobrovolně. U obou variant však platí, že změna prokazování příjmů a výdajů (převod z daňové evidence na vedení účetnictví) během kalendářního roku není možná.

#### **2.1.1 Dobrovolný převod daňové evidence na účetnictví**

Důvodů, proč se podnikatel rozhodne pro vedení účetnictví, může být více. Z těch častějších se zpravidla jedná o vnitřní podnět vycházející z podnikání, jako je požadavek na podrobnější informovanost, průkaznost a přehlednost. Dále se může

naskytnout situace, kdy vnější subjekt, například banka, bude požadovat vedení účetnictví.

### 2.1.2 Povinný převod daňové evidence na účetnictví

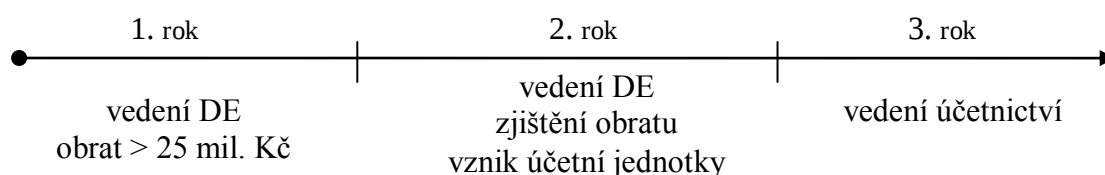
Povinnost přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví je dána jednak zákonem o účetnictví a jednak obchodním zákoníkem. Podnikatel si musí být vědom všech případů, kdy mu tato může nastat.

#### *Povinnost převodu daňové evidence na účetnictví dle zákona o účetnictví*

V roce 2008 došlo k významným změnám v zákonu o účetnictví, který stanovuje povinnost přejít na vedení účetnictví. Do 31. 12. 2007 platil limit obratu 15 mil. Kč za kalendářní rok, v roce zjištění překročení obratu za předchozí období byl podnikatel povinen se stát účetní jednotkou a od roku následujícího vést účetnictví.

Od 1. 1. 2008 platí povinnost vést účetnictví pro fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat dle zákona o dani z přidané hodnoty včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 mil. Kč, a to od prvního dne kalendářního roku. (15)

#### **Schéma 2: Časové znázornění přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví**



Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (3)

#### *Povinnost převodu daňové evidence na účetnictví dle obchodního zákoníku*

Každý podnikatel, který je zapsán do obchodního rejstříku je povinen vést účetnictví. Kromě právnických osob mají povinný zápis do obchodního rejstříku také zahraniční osoby, které mají oprávnění podnikat na území České republiky.

Dobrovolně se zapsat do obchodního rejstříku mohou fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou občany České republiky nebo některého z členských států Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor.

## **2.2 Vliv převodu daňové evidence na účetnictví na daň z příjmů**

Úprava základu daně z příjmů při převodu daňové evidence na vedení účetnictví se řídí zákonem o daních z příjmů.

Operace úpravy základu daně je definována ve dvou krocích:

- 1) Základ daně se ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, zvýší o:
  - hodnotu zásob a cenin,
  - hodnotu poskytnutých záloh s výjimkou záloh na hmotný majetek,
  - hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným plněním.

Podle § 23 odst. 14 zákona o daních z příjmů lze přitom hodnotu zásob a pohledávek, zahrnout do základu daně buď jednorázově v prvním zdaňovacím období vedení účetnictví, nebo postupně po dobu následujících devíti zdaňovacích období, počínaje obdobím zahájení vedení účetnictví. Poplatník je povinen zvýšit základ daně o hodnotu zásob a pohledávek, která ještě nebyla zahrnuta do základu daně jestliže:

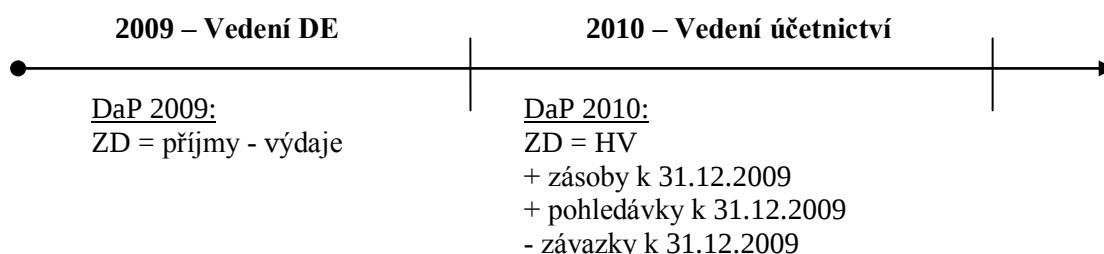
- ukončí nebo přeruší činnost,
- ukončí vedení účetnictví,
- vloží pohledávky nebo zásoby do obchodní společnosti nebo družstva,
- změni způsob uplatňování daňových výdajů na výdaje paušální.

Jedná-li se o plátce daně z přidané hodnoty, rozumí se pro účely tohoto postupu hodnotou pohledávky hodnota bez daně z přidané hodnoty, byla-li splněna daňová povinnost na výstupu.

- 2) Základ daně se ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, sníží o hodnotu přijatých záloh, hodnotu závazků, které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Hodnotou závazku se u plátce DPH rozumí hodnota bez daně z přidané hodnoty, byl-li uplatněn odpočet daně na vstupu. (16)

### Schéma 3: Vliv přechodu z daňové evidence na účetnictví na základ daně



Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (16)

#### 2.2.1 Uplatnění daňových výdajů procentem z dosažených příjmů

Daňový dopad při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví lze řešit i uplatňováním daňových výdajů procentem z dosažených příjmů. Má to však své limity a úskalí. Problematika uplatňování daňových výdajů paušální částkou z dosažených příjmů je značně komplikovaná, jelikož může dojít k rozdílným situacím, kdy se začnou daňové výdaje tímto způsobem uplatňovat, z čehož plynou další povinnosti při vyčíslování základu daně. Pro daňové výdaje stanovené procentem z dosažených příjmů se běžně používá také termín „paušální výdaje“. (9)

Zákon o daních z příjmů umožňuje uplatnit daňové výdaje paušální částkou z dosažených příjmů z podnikatelské nebo jiné samostatně výdělečné činnosti. Výdaje paušální částkou mohou uplatnit i podnikatelé fyzické osoby, které jsou povinny dle účetních předpisů vést účetnictví (případně se pro vedení účetnictví rozhodly dobrovolně). Zákon o daních z příjmů totiž nezakazuje podnikatelům, kteří vedou účetnictví, uplatnit výdaje paušální částkou z dosažených příjmů. Je tedy na samotném poplatníkovi, pro kterou variantu se rozhodne. Rozhodovat by se měl podle toho, která možnost bude pro něj výhodnější, a to jak z hlediska výše výsledné daňové povinnosti, tak i z hlediska finanční a metodické náročnosti stanovení základu daně.

Výši paušálních výdajů pro zdaňovací období 2009 určuje zákon o daních z příjmů procentem z dosažených příjmů následovně:

- 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z živností řemeslných,
- 60 % z příjmů ze živností s výjimkou živností řemeslných, z jiného podnikání dle zvláštních předpisů, z příjmů plynoucích z autorských práv a práv jim příbuzným (§ 7 odst. 2 písm. a) s výjimkou § 7 odst. 6) a z příjmů dle § 7 odst. 2 písm. b) až d) zákona o daních z příjmů.

Jestliže podnikatel má příjmy z více podnikatelských nebo jiných samostatně výdělečných činností, je nutné je rozdělit. Pro každou činnost je v zákonu o daních z příjmů stanoveno procento paušálních výdajů zvlášť, musí se proto i výdaje uplatňované procentem z příjmů stanovit z každé činnosti zvlášť.

Podnikatel, který se rozhodne uplatnit daňové výdaje ve výši stanovené procentem z dosažených příjmů je povinen vést:

- záznamy o příjmech (včetně přijatých záloh),
- evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s podnikatelskou nebo jinou samostatně výdělečnou činností. (16)

Zákon o daních z příjmů říká, že pokud jsou výdaje uplatněny procentem z příjmů, jsou již v těchto výdajích zahrnuty veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti. Tyto výdaje obsahují i vyplacené mzdy, daňové odpisy a nelze si navíc uplatnit ani platby na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení (což bylo možné do roku 2007).

Pokud uplatní poplatník výdaje paušální částkou v řádném daňovém přiznání, nelze již způsob uplatnění v dodatečném daňovém přiznání k témuž zdaňovacímu období měnit.

Přejít na uplatňování daňových výdajů paušální částkou z příjmů může jak podnikatel, který v předešlém zdaňovacím období uplatňoval skutečnou výši výdajů vynaložených na svou podnikatelskou a jinou samostatně výdělečnou činnost uvedenou v daňové

evidenci, tak i podnikatel, který vyčíslil daňovou povinnost ze základu daně vycházejícího z hospodářského výsledku vykázaného v účetnictví.

Právní úprava postupu, jak upravit základ daně při přechodu na uplatňování výdajů procentem z příjmů, nebo naopak ukončení uplatňování výdajů tímto způsobem, se nachází v § 23 odst. 8 písm. b) zákona o daních z příjmů.

### ***Přechod z daňové evidence na uplatňování paušálních výdajů***

Jestliže se podnikatel, který vedl daňovou evidenci, rozhodne přejít na uplatňování výdajů paušální částkou (např. v roce 2009), je nutné provést následující úpravy základu daně v daňovém přiznání za předcházející období (2008):

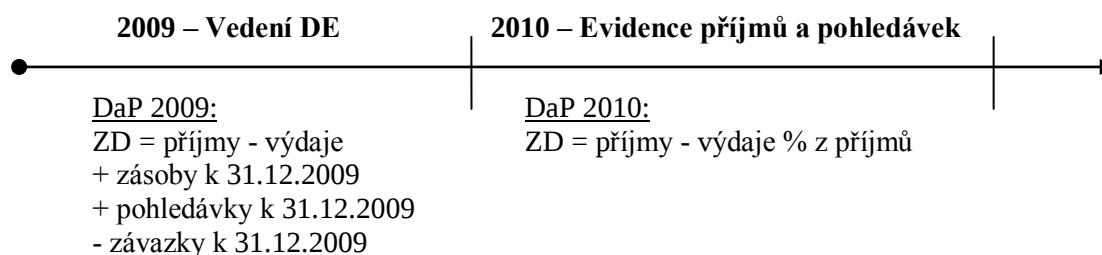
- k základu daně se přičte hodnota nespotřebovaných zásob a pohledávek (s výjimkou poskytnutých záloh) k poslednímu dni tohoto zdaňovacího období (2008),
- od základu daně se odečte hodnota závazků (s výjimkou přijatých záloh) k poslednímu dni předcházejícího zdaňovacího období (2008).

Příjem z pohledávek, které zvyšovaly základ daně v roce 2008, již v roce 2009 nebude znovu zahrnut do základu daně, viz § 23 odst. 4 písm. d) zákona o daních z příjmů. (16)

Výše uvedené kroky úpravy základu daně jsou podrobně popsány v § 23 odst. 8 písm. b) bod. 2. zákona o daních z příjmů.

Tato operace připomíná úpravu základu daně z příjmů při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví, rozdíl je však v tom, že úprava základu daně o zásoby, pohledávky a závazky v tomto případě musí být zahrnuta v daňovém přiznání za předcházející zdaňovací období, a že v tomto případě není možné hodnotu zásob a pohledávek rozložit do více let. Je proto vhodné přechod naplánovat jedno zdaňovací období dopředu, aby se poplatník vyvaroval nutnosti podat dodatečné daňové přiznání, ze kterého by mohla vzniknout vyšší daňová povinnost než v již podaném řádném daňovém přiznání, tedy i povinnost zaplatit vzniklé penále.

#### Schéma 4: Vliv přechodu z daňové evidence na paušální výdaje na základ daně



Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (9)

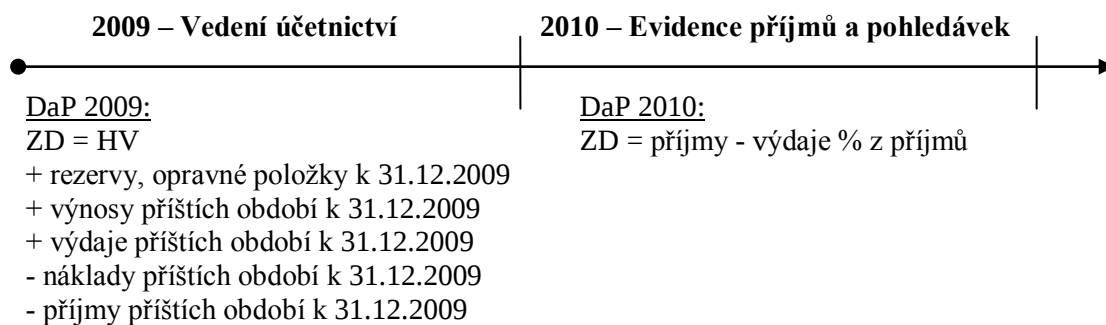
#### *Přechod na uplatňování paušálních výdajů při vedení účetnictví*

Jestliže se podnikatel, který vede účetnictví (a pro výpočet daně z příjmů vychází z hospodářského výsledku) rozhodne začít uplatňovat výdaje paušální částkou z dosažených příjmů, musí mít na vědomí, že pro výpočet základu daně z příjmů nelze vycházet z výnosů vykázaných v účetnictví. Podnikatel je povinen vyčíslit výši skutečných příjmů, které za zdaňovací období přijal. Musí vést přesnou evidenci příjmů, které realizoval od 1. ledna do 31. prosince příslušného roku, a to včetně přijatých záloh. Pokud se jedná o plátce daně z přidané hodnoty, budou evidované příjmy v částkách bez daně z přidané hodnoty.

Dle § 23 odst. 8 písm. b) bod 1. zákona o daních z příjmů je poplatník povinen v daňovém přiznání za předcházející zdaňovací období základ daně:

- zvýšit o zůstatky vytvořených rezerv a opravných položek,
- zvýšit o výnosy příštích období a výdaje příštích období,
- snížit o náklady příštích období a příjmy příštích období. (19)

### Schéma 5: Vliv přechodu na paušální výdaje při vedení účetnictví na základ daně



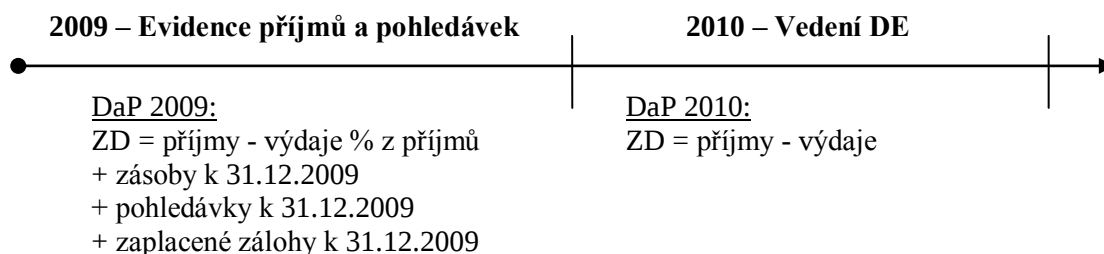
Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (9)

### *Přechod z uplatňování paušálních výdajů na účetnictví nebo daňovou evidenci*

Jestliže se poplatník rozhodne ukončit uplatňování daňových výdajů paušální částkou a použít pro výpočet základu daně hospodářský výsledek, je nutné upravit základ daně z příjmů dle postupu popsaného § 23 odst. 8 písm. b) bod 3., tyto kroky jsou stejné také pro postup při přechodu z paušálních výdajů na vedení daňové evidence. Opět je nutné upravit základ daně v daňovém přiznání za předcházející zdaňovací období, a to následovně:

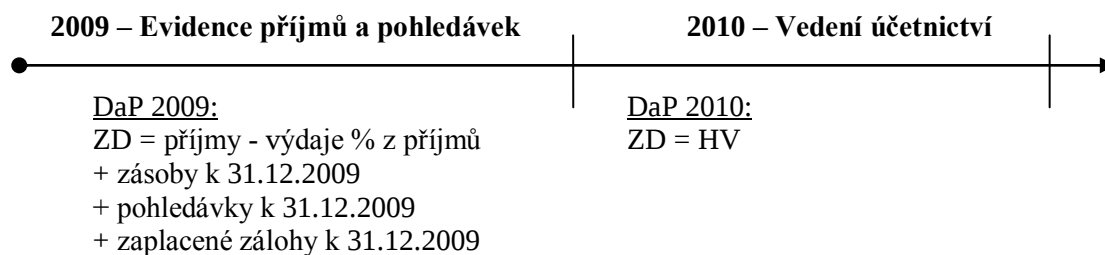
- přičte se hodnota nespotřebovaných zásob,
- přičte se hodnota pohledávek a zaplacených záloh. (16)

### Schéma 6: Vliv přechodu z uplatňování paušálních výdajů na daňovou evidenci na základ daně



Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (16)

## Schéma 7: Vliv přechodu z uplatňování paušálních výdajů na účetnictví na základ daně



Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (16)

Poplatník nemůže uplatnit daňové výdaje procentem z příjmů, pokud:

- je účastníkem sdružení, které není právnickou osobou (sdružení bez právní subjektivity), ve kterém nejsou příjmy a výdaje rozdělovány rovným dílem (§ 12 zákona o daních z příjmů),
- má příjmy plynoucí ze spoluvlastnictví, ve kterém se příjmy a výdaje nerozdělují podle spoluvlastnických podílů (§ 11 zákona o daních z příjmů). (5)

Uplatňování výdajů paušálem je v současné době velmi aktuální, protože v novele č. 289/2009 Sb., která nabyla účinnosti dnem 1. října 2009, došlo k výraznému zvýšení procentních sazeb paušálních výdajů. Jelikož se toto ustanovení použije již pro zdaňovací období, které započalo v roce 2009, mnoho podnikatelů jej nyní při zpracování daňových přiznání za zdaňovací období 2009 hojně využívá za účelem stanovení nižší daňové povinnosti. Je však nutné uvědomit si veškeré náležitosti týkající se přechodu na tento způsob uplatnění daňových výdajů, aby nebyl porušen zákon a nedošlo ke zbytečným penalizacím. (16)

### 3 POSTUP PŘEVODU DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

Dle vyhlášky č. 472/2003 Sb., § 61b postupuje podnikatel při přechodu z vedení daňové evidence na vedení účetnictví následujícími kroky:

- zjištění stavů jednotlivých složek majetku a závazků, rezerv a oceňovacích rozdílů,
- jejich převod jako počáteční stavy rozvahových účtů,
- vyčíslení nákladů příštího období,
- vypořádání rozdílu součtu počátečních stavů aktiv a pasiv. (13)

**Inventarizace** představuje zjištění skutečných stavů majetku a závazků, případně rezerv a oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku a u finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku vyčíslení neuplatněné části výdajů.

Inventarizace se provede ke dni předcházejícímu prvnímu dni vedení účetnictví. Jednotlivé složky majetku a závazků se ocení podle § 24 a 25 zákona o účetnictví. Pro dlouhodobý majetek odpisovaný se sestaví odpisové plány dle § 28 zákona o účetnictví. Stav oprávek k prvnímu dni vedení účetnictví se zjistí součtem oprávek, které by byly k tomuto dni účtovány. (8)

#### 3.1 Účtový rozvrh

Dle zákona o účetnictví má každá účetní jednotka povinnost sestavit si na základě směrné účtové osnovy vlastní účtový rozvrh. Směrná účtová osnova je přesně stanovena v příloze č. 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení č. 563/1991 Sb., zákon o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 500/2002 Sb.).

Směrná účtová osnova obsahuje přesné označení a uspořádání účtových tříd a skupin. Účetní jednotka si stanoví jednotlivé účty a z nich sestaví vlastní účtový rozvrh, který musí obsahovat účty, které budou účetní jednotce sloužit k zaúčtování všech operací,

které se v průběhu účetního období vyskytnou. Je povoleno jednotlivé účty do účtového rozvrhu v průběhu účetního období doplňovat. (6)

Rozsah podrobnosti účtového rozvrhu si účetní jednotka určí dle vlastních potřeb. Může si jej sestavit pouze na úrovni účtových skupin, jestliže nemá povinnost auditu a za předpokladu, že nemá velké požadavky na vypovídací schopnost svého účetnictví. V opačném případě bude účtový rozvrh obsahovat trojmístné číselné označení syntetických účtů. Lze také rozvést jednotlivé syntetické účty na více účtů s analytickým označením. Při rozhodování jaké analytické účty bude účetní jednotka používat, může zvážit například následující kritéria:

- organizační struktura účetní jednotky, analytické účty mohou pomoci přesně sledovat účetní případy v jednotlivých ekonomických útvech,
- rozčlenění položek majetku dle hmotně zodpovědných osob,
- rozčlenění položek majetku a závazků na tuzemské a zahraniční,
- sledování položek, které mají vliv na výpočet základu daně z příjmů,
- požadavky na evidenci daně z přidané hodnoty,
- požadavky na evidenci zúčtovacích vztahů s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, aj. (4)

### **3.2 Převodový můstek**

Převodový můstek slouží k přehlednému navedení počátečních stavů rozvahových účtů, případně účtů podrozvahových, ze zjištěných konečných stavů majetku v daňové evidenci. Tyto stavy se navzájem musí vždy rovnat. Dále se musí v počátečních stavech zobrazit veškerý majetek účetní jednotky.

Převodový můstek má také vypovídací schopnost týkající se výše daňového dopadu. Jednotlivým složkám majetku je přiřazeno číslo rozvahového účtu a také označení, zda jeho hodnota vstupuje do základu daně z příjmů, či ne.

**Tabulka 3: Převodový můstek**

| Č. | Text                                      | Účet | ZD | MD | DAL |
|----|-------------------------------------------|------|----|----|-----|
| 1. | Pokladna počáteční stav                   | 211  | N  | 80 |     |
| 2. | Účet v bance                              | 221  | N  | 90 |     |
| 3. | Dlouhodobý majetek (DM) – movité věci     | 022  | N  | 70 |     |
| 4. | Oprávky (= suma odpisů) k DM              | 082  | N  |    | 50  |
| 5. | Zboží na skladě (zaplacené i nezaplacené) | 132  | A  | 10 |     |
| 6. | Pohledávky daňové                         | 311  | A  | 40 |     |
| 7. | Závazky daňové                            | 321  | A  |    | 30  |

Zdroj: Dušek, 2008; s. 40

Z rozvahových účtů obsažených v převodovém můstku se následně sestaví počáteční rozvaha.

**Tabulka 4: Počáteční rozvaha ve zjednodušeném rozsahu**

| AKTIVA                         |            | PASIVA                          |            |
|--------------------------------|------------|---------------------------------|------------|
| Dlouhodobý majetek             | 70         | Účet individuálního podnikatele | 210        |
| Oprávky k dlouhodobému majetku | -50        | Závazky                         | 30         |
| Zásoby                         | 10         |                                 |            |
| Krátkodobý finanční majetek    | 170        |                                 |            |
| Pohledávky                     | 40         |                                 |            |
| <b>Σ</b>                       | <b>240</b> | <b>Σ</b>                        | <b>240</b> |

Zdroj: Dušek, 2008; s. 41

Při sestavování počáteční rozvahy nastal nesoulad mezi součtem aktiv a součtem pasiv. K vyrovnaní tohoto nesouladu se použije účet individuálního podnikatele.

### 3.3 Účet individuálního podnikatele

Tento účet, také nazývaný jako „vlastní kapitál podnikatele“, zobrazuje osobní vklady a výběry podnikatele, dále se zde převádí zisk či ztráta z minulých let, což naznačuje, že účet může mít zůstatek jak pasivní, tak i aktivní. Na tento účet se při převodu daňové evidence na vedení účetnictví zaúčtuje převodový můstek.

Pro sestavení účtu individuálního podnikatele je vhodné použít analytické členění.

**Tabulka 5: Účet individuálního podnikatele**

| Účet  | Text                       | MD         | DAL       |
|-------|----------------------------|------------|-----------|
| 491.1 | Základní vklad podnikatele |            | 55 000,00 |
| 491.2 | Osobní vklady              |            | 24 000,00 |
| 491.3 | Výběry pro osobní spotřebu | 18 500,00  |           |
| 491.4 | Zisk z roku 2009           |            | 65 349,00 |
| 491.5 | Převod nákladů z DE        | 24 594,00  |           |
| 491.6 | Převod výnosů z DE         |            | 95 345,00 |
| 491.7 | Převod aktiv z DE          | 245 654,00 |           |
| 491.8 | Převod pasiv z DE          |            | 5 645,00  |

Zdroj: Vlastní zpracování dle lit. (3)

### 3.4 Haléřové zúčtování

V průběhu vedení daňové evidence pohledávek a závazků mohou vznikat tzv. „haléřové“ položky. K jejich vzniku může dojít například proplacením faktur v celých korunách, zatímco faktury jsou vystavené v částkách nezaokrouhlených na celé koruny, tedy obsahujících haléře. Jedná se o částky, jejichž výše je v poměru k nákladům na jejich vymáhání zanedbatelná, řádově do jedné, v krajních případech do několika korun.

S těmito rozdíly je zapotřebí se při uzavírání daňové evidence vypořádat a nepřevádět je do účetnictví. Obecně je vhodné se dále při vedení účetnictví řídit pravidlem „zbytečně nevytvářet haléřové položky“. (3)

### 3.5 Převod z daňové evidence na vedení účetnictví během roku

Pokud podnikateli nastane povinnost přejít na vedení účetnictví v průběhu zdaňovacího období, což může nastat v důsledku zápisu do obchodního rejstříku, tento podnikatel má také povinnost v průběhu roku přejít z vedení daňové evidence na vedení účetnictví. To je však mnohem komplikovanější než převod ke konci roku. Tomu se lze vyvarovat vhodným naplánováním zápisu do obchodního rejstříku k začátku roku. Jestliže to však není možné, avšak podnikatel již dopředu ví, že k zápisu dojde, je nejlepším řešením již

v daném roce, ve kterém má proběhnout plánovaný zápis do obchodního rejstříku, vést účetnictví od začátku roku.

V případě, že podnikatel zápis do obchodního rejstříku neplánoval, a tudíž nevedl od začátku roku účetnictví, je možnost zpětně část roku, vedenou původně v daňové evidenci, doúčtovat. To ale nemusí být technicky možné u podnikatelů s velkým objemem účetních případů. Pak nezbývá než provést převod z daňové evidence na vedení účetnictví během roku.

Problém v tomto případě je ve vykazování výsledkových účtů, jelikož nejsou obsaženy v převodovém můstku. Stav výsledkových účtů ke konci roku by pak neobsahovaly náklady a výnosy za celé období, ale pouze za část roku, která následovala po převodu. Je nutné tedy v hlavní knize k datu převodu na účetnictví doplnit obraty výsledkových účtů, které lze vyčíst z peněžního deníku a zapsat je na výsledkové účty jako obraty za celé období předcházející přechodu na vedení účetnictví. Účtovat je lze buďto pomocí vnitřního zúčtování, nebo přímo proti účtu individuálního podnikatele. Pro účely své bakalářské práce budu používat číselné označení 395 – Vnitřní zúčtování a 491 – Účet individuálního podnikatele.

#### **Schéma 8: Příklad účtování pomocí účtu 395 – Vnitřní zúčtování**

| <b>395 – Vnitřní zúčtování</b> |                                |
|--------------------------------|--------------------------------|
| 6xx    obraty výnosových účtů  | 5xx    obraty nákladových účtů |

Zdroj: Vlastní zpracování na základě lit. (3)

Po dokončení převedení obrátů výsledkových účtů musí být zůstatek účtu 395 v nulové výši, což je dosaženo převedením jeho zůstatku na účet 491. Je-li zůstatek na účtu 395 aktivní, jedná se o zisk, je-li pasivní, jedná se o ztrátu.

Druhou variantou je převádění obrátů nákladových a výnosových účtů přímo proti účtu 491.

Ještě však zbývá vyrovnat se s účtováním spotřeby zásob a výdeje zboží, kterou lze zjistit pouze ze skladové evidence. Sečtou se veškeré výdeje ze skladu za období od začátku kalendářního roku do dne převodu daňové evidence na vedení účetnictví a tato částka se uvede na nákladový účet jako obrat za období předcházející převodu daňové evidence na vedení účetnictví. (3)

### **3.6 Časové rozlišení nákladů a výnosů**

V daňové evidenci se základ daně odvozuje od rozdílu mezi příjmy a výdaji, zatímco v účetnictví se vychází z rozdílu mezi výnosy a náklady (obojí ovšem upravené dle zákona o daních z příjmů). Tento rozdíl je nutné brát na vědomí při otevírání účtů časového rozlišení při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví.

Daňová evidence však časově rozlišuje následující případy, kdy se zdanění neřídí pouze finančními toky; Jsou to:

- nájemné dle smlouvy o finančním leasingu,
- opravné položky u úplatně nabytého majetku,
- zákonné rezervy.

Při sestavování převodového můstku se označí tyto položky jako nedaňové, jelikož již byly v daňové evidenci daňově zohledněny.

Naopak všechny ostatní závazky, které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů a pohledávky, které by při úhradě byly zdanitelným plněním, je nutno zahrnout do převodového můstku jako položky daňové. Při účtování se pak celá jejich částka proúčtuje proti účtu 491 a to i v případě, pokud by se závazky nebo pohledávky týkaly více zdaňovacích období.

V případě plateb za operativní nájemné hrazené dopředu, jsou již tyto platby v daňové evidenci zdaněny, protože vstoupily do příjmů nebo výdajů. Proto se do převodového můstku vůbec nezahrnují. Je však vhodné vést jejich evidenci např. na podrozvahových účtech. (3)

### **3.7 Vliv DPH na převod daňové evidence na vedení účetnictví**

Zda je podnikatel plátce či neplátce se při převodu daňové evidence na účetnictví projeví pouze v tom, zda se hodnota DPH účtuje na samostatný účet, nebo je součástí příslušných účetních případů.

Plátce DPH při sestavování převodového můstku částku DPH proúčtuje na účet 491, přičemž jeho hodnota nemá daňový dopad. U neplátce vstupuje DPH do nákladů nebo výnosů, což ovlivní i výši daně z příjmů. (3)

## **4 ŘEŠENÍ PŘEVODU DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ**

Podnikatelský subjekt, kterému je v této bakalářské práci zpracován návrh vhodného postupu převodu daňové evidence na vedení účetnictví si nepřál, aby bylo jeho jméno zveřejněno.

Podnikatelský subjekt podniká jako fyzická osoba šestnáct let, první živnostenské oprávnění podnikat v oboru zámečnictví a nástrojářství nabyl v roce 1994 s platností na dobu neurčitou. Jedná se o řemeslnou živnost volnou, ohlašovací.

Podnikatelský subjekt podniká spolu se svou manželkou, která uplatňuje část příjmů a výdajů jako spolupracující osoba dle § 13 zákona o daních z příjmů. Příjmy a výdaje si mezi sebe dělí stejným dílem, avšak musí si hlídat zákonem stanovenou hranici, kdy částka, o kterou příjmy převyšují výdaje u spolupracující osoby, nesmí být větší jak 540 000 Kč za zdaňovací období.

V roce 2006 se rozhodl své podnikání rozšířit o činnosti pronájem a půjčování věcí movitých a specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím.

Zámečnictví a nástrojářství zahrnuje poskytování odborných služeb zaměřených na montáže, opravy, údržby strojů a strojních zařízení, zhotovování jejich součástí, seřizování stavebních zámečnických strojů, zhotovování kovových nástrojů pro opravy konstrukcí a další obdobné práce.

Nabízeným sortimentem v maloobchodě jsou zejména nástroje a nářadí pro údržbu domů, bytů a zahrad. Rovněž v půjčovně lze nalézt stroje sloužící pro úpravu a údržbu interiéru a exteriéru jako jsou sekačky, řezačky, pily, brusky, apod.

Pro svoje podnikání má zřízeny dvě provozovny, jednu pro provoz zámečnictví a nástrojářství a druhou pro účely půjčovny a maloobchodu. V současné době má dva zaměstnance. V roce 1997 se stal plátcem DPH z důvodu překročení zákonem stanovené hranice obratu 750 tisíc za tři po sobě jdoucí kalendářní měsíce.

Od začátku svého podnikání si nechal externě vést jednoduché účetnictví a k 1. 1. 2004 z důvodu legislativních změn přešel na daňovou evidenci, která je však svojí podstatou stejná jako jednoduché účetnictví. Nyní si podnikatelský subjekt přeje přejít na vedení účetnictví z interních důvodů, kterými je zejména požadavek na větší přehlednost a vypovídací schopnost. Vzhledem k tomu, že provozuje půjčovnu, maloobchod a zámečnictví, pro které mu slouží dvě provozovny, je vedení účetnictví velmi efektivní pro přesné sledování nákladů a výnosů z jednotlivých činností.

#### **4.1 Přípravná fáze převodu daňové evidence na účetnictví**

Jak je již v teoretické části uvedeno, převod daňové evidence na vedení účetnictví začíná inventarizací – zjištěním skutečných stavů majetku a závazků podnikatele k poslednímu dni předchozího kalendářního roku.

Výstupy z daňové evidence, které mi byly poskytnuty, byly zpracovány ekonomickým softwarem KelWin. Jednalo se o sestavy tvořící celkový přehled příjmů a výdajů za rok 2009 v členění na zahrnované a nezahrnované do základu daně z příjmů, včetně konečných stavů pokladny a bankovního účtu. Dále mi byl poskytnut přehled neuhrazených pohledávek a závazků z obchodních vztahů za rok 2009 a soupis odpisovaného dlouhodobého majetku. Skutečné stavy majetku a závazků byly shodné se stavy vykázanými daňovou evidencí, proto není potřeba případné nesrovnalosti zohledňovat. K poslednímu dni kalendářního roku 2009 proběhlo také fyzické zjištění skutečného stavu zásob.

Jelikož je podnikatelský subjekt zaměstnavatelem, má také závazky vyplývající z pracovně-právního vztahu se zaměstnanci. Jimi je povinnost vyplatit zaměstnancům čisté mzdy, odvést případné srážky ve prospěch třetích osob, finančnímu úřadu odvést daň ze závislé činnosti a na účty České správy sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovny zaplatit částky sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění hrazené zaměstnanci i zaměstnavatelem. Pro jejich správné vyčíslení poslouží rekapitulace mezd za prosinec 2009. Ostatní informace, které jsem potřebovala pro zpracování své bakalářské práce, mi byly poskytnuty ústně.

## 4.2 Vyčíslení inventarizačních zůstatků majetku a závazků

Z přehledu daňové evidence ke dni 31. 12. 2009 lze vyčíst následující zůstatky:

### ➤ **Pokladna**

Podnikatel má zavedenou pouze jednu pokladnu v české měně, jejíž zůstatek je Kč 94 827,00. V účetnictví tedy nebude nutná analytická evidence a pro pokladnu bude používán účet 211 – Pokladna.

Na první pohled vykazuje pokladna poměrně vysoký zůstatek, běžně není obvyklé držet v hotovosti takto vysoké částky. Je to však z toho důvodu, že podnikatel nakupuje většinu materiálu za hotové peníze.

|                  |           |
|------------------|-----------|
| • 211 – Pokladna | 94 827,00 |
|------------------|-----------|

### ➤ **Bankovní účty**

V daňové evidenci je vykázán záporný zůstatek bankovních účtů celkem Kč -458 495,04. Podnikatel vlastní dva bankovní účty, jeden s kladným zůstatkem Kč 46 354,64, který slouží pro platební styk mezi obchodními partnery, státními institucemi a dalšími subjekty. Druhý účet je kontokorentní, ze kterého čerpá půjčky a dorovnává kladnou bilanci prvního účtu. Záporný zůstatek kontokorentního účtu je Kč -504 849,68. Do takto vysokého dluhu se pan podnikatel dostal kvůli vysokým pohledávkám. V dřívějších letech se zaměřovat na objemově větší zakázky u větších společností, ty však byly podmíněny delší lhůtou splatnosti. Jelikož vstupní materiál musel být nakoupen před začátkem realizace zakázky, musel si na něj pan podnikatel půjčit. Otevřel si u banky kontokorentní úvěr, ze kterého může libovolně čerpat finance, platí za něj však poměrně vysoké úroky.

Při sestavování účetního rozvrhu se použijí účty 221 – Bankovní účty (s aktivním zůstatkem) a 231 – Krátkodobé bankovní úvěry (s pasivním zůstatkem).

- 221 – Bankovní účty 46 354,64
- 231 – Krátkodobé bankovní úvěry 504 849,68

#### ➤ **Pohledávky z obchodních vztahů**

Evidence nesplacených pohledávek z obchodních vztahů vykazuje zůstatek celkem Kč 381 329,00. Tato částka je včetně daně z přidané hodnoty, která činí Kč 65 372,00. Vliv na výši daně z příjmů bude mít pouze součet základů daně ze všech vydaných faktur, který činí Kč 326 844,00.

- 311 – Odběratelé 381 329,00

#### ➤ **Závazky**

První skupinou závazků jsou **závazky z obchodních vztahů**. Této položce v účetnictví odpovídá účet 321 – Dodavatelé a uvede se na něj souhrnná částka z přijatých nesplacených faktur v evidované výši Kč 289 321,40. Pro stanovení základu daně z příjmů je nutné tuto částku rozlišit na daň z přidané hodnoty a částku bez daně z přidané hodnoty. Hodnota všech závazků bez daně z přidané hodnoty činí Kč 248 927,98. Výše daně z přidané hodnoty je Kč 40 393,42.

Další závazky vyplývají z pracovně právního vztahu zaměstnavatele se **zaměstnanci**. Jedná se zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, závazky vůči finančnímu úřadu, zaměstnancům samotným a třetím osobám. Pro částky sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění sice v účetnictví slouží jeden syntetický účet 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, je však vhodné jej analyticky rozlišit na čtyři účty, podle toho zda se jedná o sociální zabezpečení, nebo zdravotní pojištění a navíc, zda jej hradí zaměstnavatel či zaměstnanci. Dále pan podnikatel odvádí srážky ve prospěch třetích osob z důvodu exekuce u jednoho ze zaměstnanců. Jejich částky jsou za měsíc prosinec 2009 vyčísleny v následující výši:

|                                                          |           |
|----------------------------------------------------------|-----------|
| • 331 – Zaměstnanci                                      | 17 998,00 |
| • 336.011 – Sociální zabezpečení hrazené zaměstnavatelem | 4 500,00  |
| • 336.012 – Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem  | 1 620,00  |
| • 336.021 – Sociální zabezpečení hrazené zaměstnanci     | 1 171,00  |
| • 336.022 – Zdravotní pojištění hrazené zaměstnanci      | 811,00    |
| • 342 – Daň ze závislé činnosti                          | 890,00    |
| • 379 – Jiné závazky                                     | 1 776,00  |

Stav záloh odvedených na platbách za sociální zabezpečení a zdravotní pojištění za podnikatele a spolupracující osobu se na příslušných účtech navede až v momentě, kdy podají podnikatel a spolupracující osoba přehled o příjmech a výdajích za rok 2009 na Českou správu sociálního zabezpečení a příslušnou zdravotní pojišťovnu. Tyto dvě instituce jim posléze odsouhlasí, zda mají nedoplatek, který musí uhradit, nebo přeplatek, který si můžou nechat vrátit, či převést na platby za další období. Mezitím by se však mělo účtovat o platbách, které proběhnou od začátku účetního období do podání přehledů. Podnikatel má na finančním úřadě podanou plnou moc na daňového poradce, který mu podá daňové přiznání za rok 2009 do 30. 6. 2010. Přehledy na Českou správu sociálního zabezpečení a příslušnou zdravotní pojišťovnu se budou podávat v téže termínu. Srovnání stavu záloh odvedených na sociálním zabezpečení a zdravotním pojištěním tedy proběhne začátkem července 2010.

Ještě se zde vyskytuje jeden závazkový účet, na němž je uvedena částka silniční daně.

|                                 |          |
|---------------------------------|----------|
| • 345 – Ostatní daně a poplatky | 4 125,00 |
|---------------------------------|----------|

#### ➤ **Dlouhodobý majetek**

Vzhledem k tomu, že podnikatelský subjekt zahájil svoji živnost již v roce 1994, většinu dlouhodobého majetku má již zcela odepsanou. Pro účely provozu půjčovny nástrojů a náradí mu slouží zejména majetek, který nepřevyšuje hranici stanovenou zákonem o daních z příjmů pro zahrnutí do dlouhodobého majetku, takže už byl v minulých letech zahrnut v daňových výdajích. Pronajímá dále také majetek, který má sám najatý

od společnosti, která tyto stroje distribuuje. Vyskytuje se zde pouze jedna položka dlouhodobého hmotného majetku, která není ještě zcela odepsána.

Jedná se o nákladní automobil Volkswagen, který byl pořízen v roce 2008 za pořizovací cenu Kč 169 000,00. Pro tento majetek je potřeba sestavit odpisový plán a z něj vyčíslit výši opravek odpovídající roku 2009 a předchozím.

Pořizovací cena automobilu bude uvedena na účtu 022 – Samostatné movité věci a na účtu 082 – Oprávky k samostatným movitým věcem se uvede souhrn opravek, které již byly uplatněny.

**Tabulka 6: Odpisový plán dlouhodobého majetku**

| <b>Majetek</b>          | <b>Nákladní automobil Volkswagen</b> |                    |                |                        |
|-------------------------|--------------------------------------|--------------------|----------------|------------------------|
| <b>Typ odpisu</b>       | Zrychlený                            |                    |                |                        |
| <b>Odpisová skupina</b> | 2                                    |                    |                |                        |
| <b>Doba odpisování</b>  | 5 let                                |                    |                |                        |
| <b>Pořizovací cena</b>  | Kč 169 000,00                        |                    |                |                        |
| <b>Rok</b>              | <b>Vstupní cena</b>                  | <b>Roční odpis</b> | <b>Oprávky</b> | <b>Zůstatková cena</b> |
| <b>2008</b>             | 169 000,00                           | 33 800,00          | 33 800,00      | 135 200,00             |
| <b>2009</b>             | 169 000,00                           | 54 080,00          | 87 880,00      | 81 120,00              |
| <b>2010</b>             | 169 000,00                           | 40 560,00          | 128 440,00     | 40 560,00              |
| <b>2011</b>             | 169 000,00                           | 27 040,00          | 155 480,00     | 13 520,00              |
| <b>2012</b>             | 169 000,00                           | 13 520,00          | 169 000,00     | 0,00                   |

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky lze vyčíslit výši odpisů, která bude figurovat jako počáteční stav na účtu 082 – Oprávky k samostatným movitým věcem ve výši Kč 87 880,00 (pasivní zůstatek). Jako počáteční stav hodnoty samotného majetku bude částka Kč 169 000,00 na účtu 022 – Samostatné movité věci (aktivní zůstatek).

- 022 – Samostatné movité věci 169 000,00
- 082 – Oprávky k samostatným movitým věcem 87 880,00

## ➤ **Zásoby**

V rámci daňové evidence byly vedeny skladové karty pro materiál a zboží. Pro převod zůstatků zásob budou v účetnictví použity účty 112 – Materiál a 132 – Zboží. Konečný stav vlastních výrobků byl k datu inventarizace nulový, jelikož výroba vlastních výrobků je vždy na zakázku, takže je krátce po dokončení výroby vyskladněna a dodána odběrateli. Konečný stav zásob zjištěný inventarizací ke dni 31. 12. 2009 je následující:

|                                                 |           |
|-------------------------------------------------|-----------|
| • 112 – Materiál                                | 12 375,80 |
| • 132.001 – Zboží v zámečnictví a nástrojářství | 17 356,45 |
| • 132.002 – Zboží v maloobchodě a půjčovně      | 81 532,34 |

### **4.3 Sestavení účtového rozvrhu pro podnikatele**

Každý podnikatel je povinen si při zahájení vedení účetnictví sestavit účtový rozvrh. Při jeho sestavování se vychází ze směrné účtové osnovy, která je v plném rozsahu uvedena v příloze č. 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb. Podnikateli je podle následujícího schématu sestaven účtový rozvrh pro podnikatele, který obsahuje účty pro zachycení běžných účetních operací zobrazující ekonomické procesy při jeho podnikání. V případě potřeby je možno do tohoto rozvrhu kdykoliv během účetního období další účty přidávat.

Některé syntetické účty jsou dále analyticky rozlišeny, protože to charakteristika účetních případů vyžaduje. Například analytické rozlišení účtu 343 – Daň z přidané hodnoty, jelikož je podnikatel plátcem DPH je zapotřebí účet rozdělit dle sazby daně na základní a sníženou a dále každou sazbu rozlišit na daň na vstupu a na daň na výstupu.

Další analytické rozlišení se týká plateb na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, neboť podnikatel zaměstnává dva zaměstnance a kromě nich odvádí tyto dávky také za sebe a za spolupracující osobu. Analytické rozlišení je v tomto případě naprosto nezbytné z důvodu přesného dohledání výše přeplatků, popřípadě nedoplatků na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Hlavním důvodem proč si podnikatelský subjekt přál přejít na vedení účetnictví, byl vysoký požadavek na vypovídací schopnost ohledně nákladů a výnosů z jednotlivých činností a provozoven. Z toho důvodu budou analyticky rozlišeny i nákladové a výnosové účty podle provozoven. V jedné provozovně uskutečňuje pan podnikatel svoji ekonomickou činnost v oboru zámečnictví a nástrojářství, zatímco v druhé provozovně slouží jako maloobchod a půjčovna.

#### 4.4 Účet individuálního podnikatele

Tak jako u obchodních společností lze zjistit, zda má účetní jednotka dostatek vlastních zdrojů krytí, lze vyčíslit i tuto skutečnost u podnikatele fyzické osoby. Slouží k tomu účet individuálního podnikatele. Pro jeho sestavení na počátku vedení účetnictví je nutné na něj převést počáteční stavy aktiv a pasiv. Aktiva se zaúčtují na stranu Má dáti a pasiva na stranu Dal. Po sečtení všech položek na straně Má dáti a všech položek na straně Dal vznikne rozdíl. Tento rozdíl je konečným zůstatkem účtu 491 – Účet individuálního podnikatele na straně Dal a vyjadřuje výši vlastních zdrojů krytí. Je-li zůstatek kladný, znamená to, že účetní jednotka má dostatek vlastních zdrojů krytí. V případě záporného zůstatku se jedná o nedostatek vlastních zdrojů krytí.

**Tabulka 7: Složení účtu individuálního podnikatele**

| MD         |                     | 491 – Účet individuálního podnikatele |            | DAL                     |             |
|------------|---------------------|---------------------------------------|------------|-------------------------|-------------|
| PS 022     | SMV                 | 169 000,00                            | PS 231     | Kontokorentní úvěr      | 458 495,04  |
| PS 082     | Oprávky k SMV       | -87 880,00                            | PS 321     | Dodavatelé              | 289 321,40  |
| PS 112     | Materiál            | 12 375,80                             | PS 331     | Zaměstnanci             | 17 998,00   |
| PS 132.001 | Zboží – Zámečnictví | 17 356,45                             | PS 336.011 | SP – zaměstnavatel      | 4 500,00    |
| PS 132.002 | Zboží – Maloobchod  | 81 532,34                             | PS 336.012 | SP – zaměstnanci        | 1 620,00    |
| PS 311     | Odběratelé          | 392 216,00                            | PS 336.021 | ZP – zaměstnavatel      | 1 171,00    |
| PS 211     | Pokladna            | 94 827,00                             | PS 336.022 | ZP – zaměstnanci        | 811,00      |
| PS 221     | Běžný účet          | 46 354,64                             | PS 342     | Daň ze závislé činnosti | 890,00      |
|            |                     |                                       | PS 343     | Daň z přidané hodnoty   | 54 243,66   |
|            |                     |                                       | PS 345     | Silniční daň            | 4 125,00    |
|            |                     |                                       | PS 379     | Jiné závazky            | 1 776,00    |
|            |                     |                                       | KZ 491     | Krytí z cizích zdrojů   | -109 168,87 |
| <b>Σ</b>   |                     | <b>725 782,23</b>                     | <b>Σ</b>   | <b>725 782,23</b>       |             |

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze sestaveného účtu individuálního podnikatele je patrné, že podnikatel nedisponuje dostatečnými vlastními zdroji krytí, což je vidno už při pohledu na vysoký zůstatek kontokorentního úvěru. Účet individuálního podnikatele bude v účetnictví dále používán pro zaznamenávání skutečností, jako jsou výběry finančních a jiných prostředků pro vlastní spotřebu podnikatele, peněžní i nepeněžní vklady podnikatele, převody zisku nebo ztráty z minulého účetního období. Tento účet se také používá pro zachycení přijatých darů.

#### 4.5 Sestavení převodového můstku

Další operací, která následuje po sestavení účtového rozvrhu, je sestavení převodového můstku. Počáteční stavy účtů, které byly vyčísleny inventarizací, se nyní zanesou do přehledné tabulky, přičemž každý účet nese označení, zda a jakým způsobem ovlivní základ daně z příjmů. Aktivní účty mají počáteční stavy na straně Má dáti a pasivní účty na straně Dal, výjimkou je účet oprávek, který má záporný stav na straně Má dáti, protože vyjadřuje snížení hodnoty obchodního majetku.

**Tabulka 8: Převodový můstek podnikatele**

| Č.  | Text                           | Účet | ZD | MD         | DAL        |
|-----|--------------------------------|------|----|------------|------------|
| 1.  | Samostatné movité věci         | 022  | x  | 160 000,00 | x          |
| 2.  | Oprávky k SMV                  | 082  | x  | -87 880,00 | x          |
| 3.  | Materiál na skladě             | 112  | +  | 12 375,80  | x          |
| 4.  | Zboží na skladě a v prodejnách | 132  | +  | 98 888,79  | x          |
| 5.  | Pokladna                       | 211  | x  | 94 827,00  | x          |
| 6.  | Běžný účet                     | 221  | x  | 46 354,64  | x          |
| 7.  | Kontokorentní úvěr             | 231  | x  | x          | 458 495,04 |
| 8.  | Odběratelé – bez DPH           | 311  | +  | 326 844,00 | x          |
| 9.  | Odběratelé – DPH               | 311  | x  | 65 372,00  | x          |
| 10. | Dodavatelé – bez DPH           | 321  | -  | x          | 248 927,98 |
| 11. | Dodavatelé – DPH               | 321  | x  | x          | 40 393,42  |
| 12. | Zaměstnanci                    | 331  | -  | x          | 17 998,00  |
| 13. | Zúčtování s institucemi SZP    | 336  | -  | x          | 8 102,00   |
| 14. | Ostatní přímé daně             | 342  | -  | x          | 890,00     |
| 15. | Daň z přidané hodnoty          | 343  | x  | x          | 54 243,66  |
| 16. | Silniční daň                   | 345  | -  | x          | 4 125,00   |
| 17. | Jiné závazky                   | 379  | -  | x          | 1 776,00   |

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak již bylo v kapitole 4.1 na str. 34 uvedeno, podnikatelský subjekt má termín pro podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2009 prodloužen do konce června roku 2010, a tak zatím nemá vyčíslenou daň z příjmů. Proto tato položka v převodovém můstku chybí. Chybí taktéž na účtu individuálního podnikatele a v počáteční rozvaze. Doplněna bude při podání daňového přiznání. Jedná se o pasivní účet 341 – Daň z příjmů (bez vlivu na základ daně).

Nyní jsou vyčíslené zůstatky všech účtů, ze kterých se sestaví **počáteční rozvaha** ke dni 1. 1. 2010.

**Tabulka 9: Počáteční rozvaha k 1. 1. 2010**

| Aktiva   |                     | Počáteční rozvaha k 1. 1. 2010 |          | Pasiva                          |             |
|----------|---------------------|--------------------------------|----------|---------------------------------|-------------|
| 022      | SMV                 | 169 000,00                     | 491      | Účet individuálního podnikatele | -109 168,87 |
| 082      | Oprávky k SMV       | -87 880,00                     | 231      | Kontokorentní úvěr              | 458 495,04  |
| 112      | Materiál            | 12 375,80                      | 321      | Dodavatelé                      | 289 321,40  |
| 132.001  | Zboží – Zámečnictví | 17 356,45                      | 331      | Zaměstnanci                     | 17 998,00   |
| 132.002  | Zboží – Maloobchod  | 81 532,34                      | 336.011  | SP – zaměstnavatel              | 4 500,00    |
| 311      | Odběratelé          | 392 216,00                     | 336.012  | SP – zaměstnanci                | 1 620,00    |
| 211      | Pokladna            | 94 827,00                      | 336.021  | ZP – zaměstnavatel              | 1 171,00    |
| 221      | Běžný účet          | 46 354,64                      | 336.022  | ZP – zaměstnanci                | 811,00      |
|          |                     |                                | 342      | Daň ze závislé činnosti         | 890,00      |
|          |                     |                                | 343      | Daň z přidané hodnoty           | 54 243,66   |
|          |                     |                                | 345      | Silniční daň                    | 4 125,00    |
|          |                     |                                | 379      | Jiné závazky                    | 1 776,00    |
| <b>Σ</b> |                     | <b>725 782,23</b>              | <b>Σ</b> | <b>725 782,23</b>               |             |

Zdroj: Vlastní zpracování

## 5 VYČÍSLENÍ DAŇOVÉHO DOPADU PŘEVODU DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

Způsob výpočtu základu daně z příjmů při vedení daňové evidence a při vedení účetnictví je naprosto odlišný. Jestliže podnikatelský subjekt vede daňovou evidenci, vypočítá jej tak, že od příjmů odečte výdaje. V případě vedení účetnictví se vychází z výnosů a nákladů. Tento zásadní rozdíl je nutné při převodu z daňové evidence na vedení účetnictví ošetřit způsobem, který je uveden v příloze č. 3, zákona o daních z příjmů. Podrobně popsáno v kapitole 2.2 na str. 19.

Podnikatelský subjekt je povinen v daňovém přiznání za rok 2010 k základu daně přičíst hodnotu pohledávek a zásob a odečíst hodnotu závazků (vše ve stavu k 31. 12. 2009). Zákon o daních z příjmů však povoluje hodnotu zásob a pohledávek rozložit až do devíti zdaňovacích období.

Nelze rovnou vypočítat daňovou povinnost za rok 2010, protože není známa přesná výše nákladů a výnosů. Nebylo by relevantní ani tyto částky odhadovat, proto se přistoupí k vyjádření daňového dopadu pomocí vlivu na výši základu daně z příjmů. Vyčíslí se, o jaké hodnoty bude základ daně zvýšen a o jaké položky snížen. Rozdíl těchto částek bude představovat zvýšení (případně snížení) základu daně.

**Tabulka 10: Položky zvyšující základ daně**

| Č. | Text                                 | Účet | ZD       | Částka            |
|----|--------------------------------------|------|----------|-------------------|
| 1. | Materiál na skladě                   | 112  | +        | 12 375,80         |
| 2. | Zboží na skladě a v prodejnách       | 132  | +        | 98 888,79         |
| 3. | Odběratelé – bez DPH                 | 311  | +        | 326 844,00        |
| Σ  | <b>Celkem zvýšení základu daně o</b> |      | <b>=</b> | <b>438 108,59</b> |

Zdroj: Vlastní zpracování

**Tabulka 11: Položky snižující základ daně**

| Č. | Text                          | Účet | ZD | Částka     |
|----|-------------------------------|------|----|------------|
| 1. | Dodavatelé – bez DPH          | 321  | -  | 248 927,98 |
| 2. | Zaměstnanci                   | 331  | -  | 17 998,00  |
| 3. | Zúčtování s institucemi SZP   | 336  | -  | 8 102,00   |
| 4. | Ostatní přímé daně            | 342  | -  | 890,00     |
| 5. | Silniční daň                  | 345  | -  | 4 125,00   |
| 6. | Jiné závazky                  | 379  | -  | 1 776,00   |
| Σ  | Celkem snížení základu daně o |      | =  | 281 818,98 |

Zdroj: Vlastní zpracování

Z těchto dvou tabulek je patrné, že výsledný vliv na **základ daně** bude v podobě jeho **zvýšení**, a to ve výši **Kč 156 289,61 v roce 2010**.

Zmírnění daňového dopadu by se dalo ošetřit snížením stavu zásob k 31. 12. 2009, avšak v tomto případě to nebylo možné. Zboží v prodejně musí být stále fyzicky přítomno pro zákazníky.

### 5.1 Rozložení pohledávek do více let

Zákon o daních z příjmů umožňuje rozložit hodnotu pohledávek a zásob postupně až do devíti let počínaje obdobím, ve kterém přešel na vedení účetnictví. Podnikatelský subjekt se rozhodne, zda přičte celou hodnotu zásob a pohledávek k základu daně hned v prvním roce přechodu na účetnictví, nebo zda bude postupně rozpočítávat tuto sumu po více let.

Neznamená to však, že by byl povinen tuto hodnotu rozdělit rovnoměrně do počtu let, které si stanoví a každý rok zohledňovat stejnou výši. Může si zvolit jakýkoliv způsob rozdělení. Rozhodnutí, jak velkou částku ze zbylé sumy zásob a pohledávek přičte k základu daně, může učinit až po skončení příslušného zdaňovacího období. Musí však k devátému roku po zahájení vedení účetnictví mít zdaněny zásoby a pohledávky v plné výši. (3)

Zákon o daních z příjmů také říká, že pokud by mezitím podnikatelský subjekt ukončil činnost, nebo přerušil či ukončil vedení účetnictví, případně by vložil pohledávky a zásoby do obchodní společnosti či družstva, anebo by přešel na uplatňování výdajů paušálem, musí zvýšit základ daně o hodnotu pohledávek a zásob, které ještě nezahrnul do základu daně. (16)

Navrhuji postupovat v prvním roce zahájení vedení účetnictví následovně:

- od základu daně odečíst položky uvedené v tabulce 11, které jsou ve výši Kč 281 818,98,
- k základu daně přičíst z celkové hodnoty položek uvedených v tabulce č. 10 hodnotu rovnající se položkám v tabulce č. 11 (tedy Kč 281 818,98) a tím docílit nulového daňového dopadu v roce 2010.

Do dalších let zůstane částka zvyšující základ daně Kč 156 289,61. Tu si podnikatelský subjekt nadále může rozdělit s přihlédnutím na ekonomickou situaci v dalších letech. Se sazbou daně z příjmů fyzických osob 15 % (platná pro rok 2010) by daň nesnížená o částky uvedené v § 35, § 35a, § 35b, § 35ba a § 35c zákona o daních z příjmů, z této části základu daně činila Kč 23 430.

Navrhuji tuto část rozložit poměrně do dalších osmi let stejným dílem. V letech 2011 až 2019 se bude k základu daně přičítat vždy částka Kč 19 536,21. Vzhledem k tomu, že podnikatelský subjekt provozuje svoji činnost již šestnáct let, lze očekávat stabilitu podnikání, proto toto rozložení nepovažuji za rizikové z hlediska případné povinnosti dodanění zbývajících částky nárazově z důvodu přerušování nebo ukončení činnosti. Bude tím dosaženo minimálního daňového zatížení v jednotlivých letech, které bude pro podnikatelský subjekt vzhledem k výši jeho ročního obrátu téměř bezvýznamné.

## **5.2 Uplatnění paušálních výdajů**

Další možností daňové optimalizace je uplatnění výdajů paušálním procentem z dosažených příjmů. Zákon o daních z příjmů umožňuje i subjektům vedoucím účetnictví uplatňovat výdaje procentem z dosažených příjmů.

Podnikatelský subjekt však musí vzít na vědomí, že bude nutné vést zvlášť evidenci veškerých příjmů, protože pro výpočet základu daně z příjmů tímto způsobem není možné použít výnosy vykázané v účetnictví.

Dalším důležitým aspektem tohoto způsobu uplatňování výdajů je nutnost upravit základ daně za předcházející zdaňovací období. V praxi to znamená, že podnikatelský subjekt zohlední tuto změnu již v daňovém přiznání za kalendářní rok 2009. Vzhledem k tomu, že má odklad pro podání daňového přiznání do konce června 2010, není v tomto kroku problém, jelikož z něj nevyplynou žádné sankce v důsledku případné nutnosti podání dodatečného daňového přiznání.

Kroky nutné pro úpravu základu daně z příjmů za zdaňovací období 2009 dle § 23 odst. 8 písm. b) bod 2. zákona o daních z příjmů jsou následující:

- zvýšení základu daně o hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem, s výjimkou zaplacených záloh,
- zvýšení základu daně o hodnotu nespotřebovaných zásob,
- snížení základu daně o hodnotu závazků, které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, s výjimkou přijatých záloh.

Dle této definice se jedná o obdobnou úpravu jako při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví. Rozdíl je v tom, že v tomto případě se upravuje základ daně z příjmů za zdaňovací období 2009, nikoliv 2010.

**Tabulka 12: Vliv na základ daně – paušální výdaje**

| Č.       | Text                               | ZD       | Částka             |
|----------|------------------------------------|----------|--------------------|
| 1.       | Materiál na skladě                 | +        | 12 375,80          |
| 2.       | Zboží na skladě a v prodejnách     | +        | 98 888,79          |
| 3.       | Odběratelé – bez DPH               | +        | 326 844,00         |
| <b>Σ</b> | <b>Zvýšení základu daně o</b>      | <b>=</b> | <b>438 108,59</b>  |
| Č.       | Text                               | ZD       | Částka             |
| 1.       | Dodavatelé – bez DPH               | -        | 248 927,98         |
| 2.       | Zaměstnanci                        | -        | 17 998,00          |
| 3.       | Zúčtování s institucemi SZP        | -        | 8 102,00           |
| 4.       | Ostatní přímé daně                 | -        | 890,00             |
| 5.       | Silniční daň                       | -        | 4 125,00           |
| 6.       | Jiné závazky                       | -        | 1 776,00           |
| <b>Σ</b> | <b>Snížení základu daně o</b>      | <b>=</b> | <b>281 818,98</b>  |
| →        | <b>CELKOVÝ VLIV NA ZÁKLAD DANĚ</b> | <b>+</b> | <b>+156 289,61</b> |

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňová evidence za rok 2009 ještě doposud není uzavřena, tudíž nelze vyčíslit přímo přesnou výši daně z příjmů, lze však říci, že daň nesnížená o částky uvedené v § 35, § 35a, § 35b, § 35ba a § 35c zákona o daních z příjmů by byla z důvodu přechodu na uplatňování paušálních výdajů o Kč 23 430 vyšší.

Výše daňového dopadu při přechodu na účetnictví i při přechodu na uplatňování výdajů procentem z příjmů je stejná (rozdíl je v pouze v časovém období). Nyní záleží rozsah daňové úspory na tom, zda podnikatelský subjekt má výdaje v prokazatelné výši nižší než výdaje vypočítané procentem z příjmů.

Sazby pro paušální výdaje stanovuje zákon o daních z příjmů pro každou živnost zvlášť. Pro řemeslnou živnost zámečnictví a nástrojářství je pro rok 2010 platná sazba výdajů 80 % z dosažených příjmů, zatímco pro pronájem a půjčování věcí movitých a specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím činí výše paušálních výdajů 60 % z dosažených příjmů. Podnikatelský subjekt tak má povinnost vést příjmy odděleně pro oba dva druhy živností zvlášť.

Pokud bude chtít podnikatelský subjekt v budoucnu ukončit uplatňování paušálních výdajů a přejít na výpočet základu daně z příjmů z hospodářského výsledku vykázaného v účetnictví, bude muset postupovat podle pokynů pro přechod z uplatňování paušálních výdajů na účetnictví, které jsou popsány v kapitole 2.2.1 na str. 24.

Vedení dvojí evidence je však náročné jak metodicky a časově, tak i finančně. Navrhují podnikatelskému subjektu nepřistupovat k variantě uplatňování paušálních výdajů procentem z dosažených příjmů a použít pro výpočet základu daně z příjmů výstupy z účetnictví. Daňový dopad přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví bude optimalizován pomocí rozložení pohledávek a zásob do devíti let, dle výpočtu v kapitole 5.1 na str. 45.

## ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla zaměřena na problematiku převodu daňové evidence na vedení účetnictví. Vedení účetnictví poskytuje podnikatelskému subjektu přínosy v podobě větší přehlednosti a transparentnosti podnikání, která byla požadována. Výhodou vedení účetnictví je možnost efektivnější a rychlejší reakce na nesrovnalosti, které se při vedení účetnictví projeví jasněji než při vedení daňové evidence. Přesnější možnosti řešení problémů tak šetří podnikatelskému subjektu nejen čas, ale i finanční prostředky. Dalším přínosem vedení účetnictví jsou podrobnější podklady pro rozhodování při řízení podnikání.

Cílem mé bakalářské práce bylo navrhnout vhodný postup převodu daňové evidence na účetnictví pro podnikatelský subjekt ke dni 1. 1. 2010. Z naplnění tohoto cíle plyne pro podnikatelský subjekt úspora jak časová, tak finanční.

Pro teoretickou část byly zpracovány podklady pro správný postup převodu vycházející ze zákona o účetnictví a zákona o daních z příjmů. Metodický převod daňové evidence na vedení účetnictví byla jedna oblast tohoto tématu a daňová optimalizace byla oblast druhá. Možnosti pro daňovou optimalizaci podnikatelského subjektu byly taktéž teoreticky zpracovány v první části bakalářské práce.

Část druhá byla věnována návrhu vhodného postupu při řešení převodu daňové evidence na vedení účetnictví pro konkrétní podnikatelský subjekt. Byly vypracovány všechny potřebné kroky správného převodu, které se skládaly z přesného vyčíslení inventarizačních zůstatků všech složek majetku a závazků podnikatelského subjektu, sestavení vhodného účtového rozvrhu pro podnikatele, vytvoření účtu individuálního podnikatele, navedení počátečních stavů jednotlivých účtů pomocí převodového můstku, ze kterého byla následně sestavena počáteční rozvaha.

Každý převod daňové evidence na vedení účetnictví má svůj určitý daňový dopad. Tato bakalářská práce nabízí danému podnikatelskému subjektu optimální řešení, jak minimalizovat daňové zatížení. V prvním roce vedení účetnictví se od základu daně odečte hodnota závazků a ve stejné výši se přičte hodnota zásob a pohledávek. Tím je

zajištěn nulový daňový dopad v prvním roce. V dalších osmi letech po přechodu na vedení účetnictví se bude postupně přičítat zbylá část zásob a pohledávek, každý rok ve výši Kč 19 536,21. V případě stejné sazby daně jako v roce 2010, tedy 15 % daně z příjmů fyzických osob by každoroční daň z této části základu daně činila Kč 2 925. Jde o rovnoměrné rozložení daňového dopadu, který je pro podnikatelský subjekt optimální.

## LITERATURA

- 1) *Daňová evidence* [online]. 2008 [cit. 2009-11-03]. Dostupné z <<http://www.euroekonom.cz/podnikani-evidence.php>>.
- 2) *Daňová evidence* [online]. 2008 [cit. 2009-11-03]. Dostupné z <<http://www.euroekonom.cz/podnikani-evidence2.php>>.
- 3) DUŠEK, J. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví*. 6. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2387-7.
- 4) FIŠEROVÁ, E. a kol. *Abeceda účetnictví pro podnikatele*. 7. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. ISBN 978-80-7263-522-1.
- 5) KONEČNÁ, J. *Paušální výdaje procentem za rok 2009* [online]. 2009 [cit. 2010-04-20]. Dostupné z <<http://www.jakpodnikat.cz/pausalni-vydaje-procentem.php>>.
- 6) KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 18. vyd. Praha: Bova Polygon, 2008. ISBN 80-7273-130-0.
- 7) PILAŘOVÁ, I. *Účetní a daňové problémy právnických osob v praxi 2009*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2999-2.
- 8) SEDLÁČEK, J. *Daňová evidence podnikatelů 2008*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2537-6.
- 9) SEDLÁKOVÁ, E. *Daňové a nedaňové výdaje A – Z 2009*. Praha: VOX, 2009. ISBN 978-80-7365-315-6.
- 10) SEDLÁKOVÁ, E. *Pohledávky a závazky v r. 2009* [CD-ROM]. Český Těšín: Poradce, 2009.
- 11) SOUKUPOVÁ, K. *Daňová evidence u plátce DPH* [online]. 2009 [cit. 2009-11-04]. Dostupné z <<http://www.podnikatel.cz/clanky/danova-evidence-u-platce-dph/>>.
- 12) SOUKUPOVÁ, K. *Obrat vyšší než 1 milion? Stáváte se plátcem DPH* [online]. 2009 [cit. 2009-11-03]. Dostupné z <<http://www.podnikatel.cz/clanky/obrat-vyssí-nez-1-milion-stavate-se-platcem-dph/>>.

- 13) Vyhláška č. 472/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 14) Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění.
- 15) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění.
- 16) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.

## SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

|     |                        |
|-----|------------------------|
| ČR  | Česká republika        |
| DaP | daňové přiznání        |
| DE  | daňová evidence        |
| DPH | daň z přidané hodnoty  |
| EU  | Evropská unie          |
| HV  | hospodářský výsledek   |
| MD  | Má dáti                |
| SMV | samostatné movité věci |
| SP  | sociální pojištění     |
| ZD  | základ daně            |
| ZP  | zdravotní pojištění    |

## SEZNAM TABULEK

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| Tabulka 1: Daňová evidence příjmů a výdajů u neplátce DPH..... | 12 |
| Tabulka 2: Daňová evidence příjmů a výdajů u plátce DPH.....   | 12 |
| Tabulka 3: Převodový můstek .....                              | 28 |
| Tabulka 4: Počáteční rozvaha ve zjednodušeném rozsahu.....     | 28 |
| Tabulka 5: Účet individuálního podnikatele.....                | 29 |
| Tabulka 6: Odpisový plán dlouhodobého majetku .....            | 38 |
| Tabulka 7: Složení účtu individuálního podnikatele.....        | 40 |
| Tabulka 8: Převodový můstek podnikatele.....                   | 41 |
| Tabulka 9: Počáteční rozvaha k 1. 1. 2010.....                 | 42 |
| Tabulka 10: Položky zvyšující základ daně.....                 | 43 |
| Tabulka 11: Položky snižující základ daně .....                | 44 |
| Tabulka 12: Vliv na základ daně – paušální výdaje.....         | 47 |

## SEZNAM SCHÉMAT

|                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Schéma 1: Vymezení účetních jednotek.....                                                           | 14 |
| Schéma 2: Časové znázornění přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví.....                    | 18 |
| Schéma 3: Vliv přechodu z daňové evidence na účetnictví na základ daně.....                         | 20 |
| Schéma 4: Vliv přechodu z daňové evidence na paušální výdaje na základ daně.....                    | 23 |
| Schéma 5: Vliv přechodu na paušální výdaje při vedení účetnictví na základ daně.....                | 24 |
| Schéma 6: Vliv přechodu z uplatňování paušálních výdajů na daňovou evidenci na<br>základ daně ..... | 24 |
| Schéma 7: Vliv přechodu z uplatňování paušálních výdajů na účetnictví na základ daně<br>.....       | 25 |
| Schéma 8: Příklad účtování pomocí účtu 395 – Vnitřní zúčtování.....                                 | 30 |

## **Příloha: Účtový rozvrh podnikatelského subjektu**

### **ÚČTOVÁ TŘÍDA 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK**

#### **Účtová skupina 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný**

022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

#### **Účtová skupina 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku**

082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí

#### **Účtová skupina 09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku**

092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku

### **ÚČTOVÁ TŘÍDA 1 – ZÁSoby**

#### **Účtová skupina 11 – Materiál**

111 – Pořízení materiálu

112 – Materiál na skladě

119 – Materiál na cestě

#### **Účtová skupina 12 – Zásoby vlastní výroby**

121 – Nedokončená výroba

122 – Polotovary vlastní výroby

123 – Výrobky

#### **Účtová skupina 13 – Zboží**

131 – Pořízení zboží

131.001 – Pořízení zboží – Zámečnictví a nástrojářství

131.002 – Pořízení zboží – Maloobchod

132 – Zboží na skladě a v prodejnách

132.001 – Zboží v Zámečnictví a nástrojářství

132.002 – Zboží v Maloobchodě a půjčovně

139 – Zboží na cestě

132.001 – Zboží na cestě – Zámečnictví a nástrojářství

132.002 – Zboží na cestě – Maloobchod a půjčovna

#### **Účtová skupina 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby**

151 – Poskytnuté zálohy na materiál

153 – Poskytnuté zálohy na zboží

#### **Účtová skupina 19 – Opravné položky k zásobám**

191 – Opravná položka k materiálu

192 – Opravná položka k nedokončené výrobě

193 – Opravná položka k polotovarům vlastní výroby

194 – Opravná položka k výrobkům

196 – Opravná položka ke zboží

197 – Opravná položka k zálohám na materiál

198 – Opravná položka k zálohám na zboží

## **ÚČTOVÁ TŘÍDA 2 – KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A KRÁTKODOBÉ BANKOVNÍ ÚVĚRY**

### **Účtová třída 21 – Peníze**

211 – Pokladna

213 – Ceniny

### **Účtová skupina 22 – Účty v bankách**

221 – Běžný účet

### **Účtová skupina 23 – Krátkodobé bankovní úvěry**

231 – Kontokorentní úvěr

### **Účtová skupina 26 – Převody mezi finančními účty**

261 – Peníze na cestě

## **ÚČTOVÁ TŘÍDA 3 – ZÚČTOVACÍ VZTAHY**

### **Účtová třída 31 – Pohledávky**

311 – Odběratelé

314 – Poskytnuté provozní zálohy

315 – Ostatní pohledávky

### **Účtová třída 32 – Závazky**

321 – Dodavatelé

324 – Přijaté provozní zálohy

325 – Ostatní závazky

### **Účtová třída 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi**

331 – Zaměstnanci

333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům

335 – Pohledávky za zaměstnanci

336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

336.011 – Sociální zabezpečení hrazené zaměstnavatelem

336.012 – Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem

336.021 – Sociální zabezpečení hrazené zaměstnanci

336.022 – Zdravotní pojištění hrazené zaměstnanci

336.031 – Sociální zabezpečení hrazené podnikatelem

336.032 – Zdravotní pojištění hrazené podnikatelem

336.041 – Sociální zabezpečení hrazené spolupracující osobou

336.042 – Zdravotní pojištění hrazené spolupracující osobou

### **Účtová skupina 34 – Zúčtování daní a dotací**

341 – Daň z příjmů

342 – Ostatní přímé daně

343 – Daň z přidané hodnoty

343.010 – Daň z přidané hodnoty na vstupu snížená sazba 10 %

343.011 – Daň z přidané hodnoty na výstupu snížená sazba 10 %

343.020 – Daň z přidané hodnoty na vstupu základní sazba 20 %

343.021 – Daň z přidané hodnoty na výstupu základní sazba 20 %

345 – Ostatní daně a poplatky

**Účtová skupina 37 – Jiné pohledávky a závazky**

378 – Jiné pohledávky

379 – Jiné závazky

**Účtová skupina 38 – Přechodné účty aktiv a pasiv**

381 – Náklady příštích období

383 – Výdaje příštích období

384 – Výnosy příštích období

385 – Příjmy příštích období

388 – Dohadné účty aktivní

389 – Dohadné účty pasivní

**Účtová skupina 39 – Opravná položka k pohledávkám**

391 – Opravná položka k pohledávkám

395 – Vnitřní zúčtování

**ÚČTOVÁ TŘÍDA 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY**

**Účtová skupina 49 – Individuální podnikatel**

491 – Účet individuálního podnikatele

**ÚČTOVÁ TŘÍDA 5 – NÁKLADY**

**Účtová skupina 50 – Spotřebované nákupy**

501 – Spotřeba materiálu

501.001 – Spotřeba materiálu – Zámečnictví a nástrojářství

501.002 – Spotřeba materiálu – Maloobchod a půjčovna

501.003 – Spotřeba režijního materiálu

502 – Spotřeba energie

502.001 – Spotřeba energie – Zámečnictví a nástrojářství

502.002 – Spotřeba energie – Maloobchod a půjčovna

504 – Prodané zboží

504.001 – Prodané zboží – Zámečnictví a nástrojářství

504.002 – Prodané zboží – Maloobchod a půjčovna

**Účtová skupina 51 – Služby**

511 – Opravy a udržování

512 – Cestovné

513 – Náklady na reprezentaci

518 – Ostatní služby

518.001 – Nájemné – Zámečnictví a nástrojářství

518.002 – Nájemné – Maloobchod a půjčovna

518.003 – Nájemné – technické vybavení půjčovny

**Účtová skupina 52 – Osobní náklady**

521 – Mzdové náklady

524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění

525 – Ostatní sociální pojištění

- 526 – Sociální náklady individuálního podnikatele
  - 526.003 – Sociální náklady podnikatele
  - 526.004 – Sociální náklady spolupracující osoby
- 527 – Zákonné sociální náklady
- 528 – Ostatní sociální náklady

**Účtová skupina 53 – Daně a poplatky**

- 531 – Daň silniční
- 538 – Ostatní daně a poplatky

**Účtová skupina 54 – Jiné provozní náklady**

- 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 – Prodaný materiál
- 543 – Dary
- 544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 – Ostatní pokuty a penále
- 546 – Odpis pohledávky
- 548 – Ostatní provozní náklady
- 549 – Manka a škody z provozní činnosti

**Účtová skupina 55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti**

- 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti
- 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

**Účtová třída 56 – Finanční náklady**

- 562 – Úroky
- 568 – Ostatní finanční náklady
- 569 – Manka a škody na finančním majetku

**Účtová třída 58 – Mimořádné náklady**

- 582 – Škody
- 588 – Ostatní mimořádné náklady

**Účtová třída 59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů**

- 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná

**ÚČTOVÁ TŘÍDA 6 – VÝNOSY**

**Účtová skupina 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží**

- 601 – Tržby za vlastní výrobky
- 602 – Tržby z prodeje služeb
- 604 – Tržby za zboží
  - 604.001 – Tržby za zboží – Zámečnictví a nástrojářství
  - 604.002 – Tržby za zboží – Maloobchod a půjčovna

**Účtová skupina 61 – Změny stavu zásob vlastní činnosti**

- 611 – Změna stavu nedokončené výroby
- 612 – Změna stavu polotovarů vlastní výroby
- 613 – Změna stavu výrobků

**Účtová skupina 62 – Aktivace**

- 621 – Aktivace materiálu a zboží
- 622 – Aktivace vnitropodnikových služeb

**Účtová skupina 64 – Jiné provozní výnosy**

- 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 – Tržby z prodeje materiálu
- 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek
- 648 – Ostatní provozní výnosy

**Účtová skupina 66 – Finanční výnosy**

- 662 – Úroky
- 668 – Ostatní finanční výnosy

**ÚČTOVÁ TRÍDA 7 – ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY****Účtová skupina 70 – Účty rozvahné**

- 701 – Počáteční účet rozvahný
- 702 – Konečný účet rozvahný

**Účtová skupina 71 – Účet zisků a ztrát**

- 710 – Účet zisků a ztrát